

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6Co/220/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8713211041
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Straka
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8713211041.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci navrhovateľa CETELEM SLOVENSKO, a.s. Bratislava, so sídlom Bratislava, Panenská 7, IČO: 35 787 783, práv. zast. advokátskou kanceláriou JUDr. Marek Czompoly s.r.o., so sídlom Ventúrska 16, Bratislava, proti odporkyni K. D., bytom I. D., P. XXX/XX, štátne občianstvo Slovenská republika, zast. advokátskou kanceláriou JUDr. Peter Rybár, s.r.o., Kuzmányho 29, Košice, v konaní o zaplatenie 80,22 Eur s prísl., o odvolaní odporkyne proti rozsudku Okresného súdu Poprad č. k. 12C 182/2013-79 zo dňa 4.6.2014 jednohlasne takto

rozhodol:

I. O d m i e t a sa odvolanie proti výroku o vylúčení protinávru.

II. Z r u š u j e sa rozsudok vo vyhovujúcom výroku a výroku o trovách konania a vec sa v r a c i a v rozsahu zrušenia prvostupňového súdu na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Okresný súd Poprad (ďalej len „prvostupňový súd“) uložil odporkyni povinnosť zaplatiť navrhovateľovi 49,52 Eur s 9,5 % úrokom z omeškania od 16.10.2011 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti návrh navrhovateľa zamietol. Protinávrh odporkyne vylúčil na samostatné konanie. Náhradu trov konania účastníkom nepriznal.

Rozhodnutie vo vyhovujúcom výroku odôvodnil cit.: „Vychádzajúc z obsahu zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzavretej medzi účastníkmi dňa 2.2.2010 navrhovateľ poskytol odporkyni finančné prostriedky na nákup tovaru s tým, že poskytnutý úver mala odporkyňa možnosť uhradiť bez navýšenia v tzv. zrýchlenej variante bezúročne a v štandardnej variante predstavujúcej 20 splátok po 17,34 eur. Nie je možné aj s prihliadnutím k vzdelaniu odporkyne konštatovať, že táto bola pri uzatváraní zmluvy uvedená do omylu, pretože podmienky zmluvy čo do splatnosti úveru sú určité a zrozumiteľné. Odporkyňa nespĺnila podmienky splatnosti úveru bezúročne, pretože do 1.9.2010 neuhradila celú výšku úveru. Z uvedeného dôvodu bolo jej povinnosťou úver uhradiť v 20 mesačných splátkach po 17,34 eur, teda celkom navrhovateľovi zaplatiť 346,80 eur. Pri stanovení ročnej úrokovej sadzby 34,94 % a RPMN 41,11 % vychádzajúc z priemernej hodnoty poskytovaných úverov v tomto období vo výške 51,49 %, nie je možné konštatovať, aby výška dohodnutého úroku bola v rozpore s dobrými mravmi. Pretože odporkyňa na úhradu úveru navrhovateľovi poukázala iba sumu 297,28 eur, zostáva neuhradená časť úveru vo výške 49,52 eur.

Súd neuznal ako dôvodnú obranu odporkyne spočívajúcu v tvrdení, že úver navrhovateľa uhradila jeho predčasným splatením poukázaním sumy 121,38 eur dňa 22.10.2010 a 37,18 eur dňa 29.6.2011. Pretože úver nebol splatený v tzv. zrýchlenom variante, za ktorých podmienok bol bezúročný, navrhovateľ mal právo po dobu platnosti úveru na dohodnutú odmenu. Ku dňu 22.10.2010 odporkyňa uhradila iba sumu zodpovedajúcu poskytnutému úveru vo výške 260,10 eur, nie aj dohodnutú odmenu za jeho poskytnutie. K uvedenému dňu navrhovateľ evidoval zostatok dlžnej sumy vo výške 87,- eur a ku dňu 29.6.2011 zostatok dlžnej sumy vo výške 49,52 eur, čo je zrejme zo samotného potvrdenia

navrhovateľa. Pretože zmluva bola uzavretá za platnosti zákona č. 258/2001 Z.z. otázka predčasnej splatnosti úveru sa riadila príslušným ust. tohto zákona. Zmluvne možnosť predčasnej splatnosti úveru za dohodnutých podmienok upravená medzi účastníkmi nebola. Pri možnom dojednaní by navrhovateľovi prislúchala znížená náhrada celkových nákladov spojených so spotrebiteľským úverom, úrok za časové obdobie od poskytnutia spotrebiteľského úveru do jeho splatenia a poplatok za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti vo výške najviac 4 % z predčasne splatenej čiastky spotrebiteľského úveru. Tieto náhrady si navrhovateľ v konaní ani neuplatnil. Pretože odporkyňa vychádzajúc z ňou poukázaných platieb úver v podstate predčasne nesplatila, súd sa osobitne nezaoberal otázkou dôvodnosti možného vyčíslenia nákladov navrhovateľa súvisiacich s predčasne splateným úverom.

O úroku z omeškania súd rozhodol podľa ust. § 517 OZ a § 3 nar. vlády SR č. 87/1995 Z. z. v platnom znení a odporkyňu z neuhradenej časti úveru zaviazal uhradiť navrhovateľovi zákonný úrok z omeškania od 16.10.2011, kedy nastala splatnosť celého úveru.“

O trovách konania súd prvého stupňa rozhodol podľa ust. § 142 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“).

Proti tomuto rozsudku proti vyhovujúcemu výroku a výroku o vylúčení veci na samostatné konanie podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie odporkyňa. Namietala chýbajúce náležitosti zmluvy o spotrebnom úvere, preto úver bol bezúročný a bez poplatkov. Zmluva o úvere neobsahovala konečnú splatnosť úveru. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom výroku zmenil tak, že návrh navrhovateľa zamietne, zaviazá navrhovateľku zaplatiť odporkyňi bezdôvodné obohatenie vo výške 37,18 Eur a prizná odporkyňi náhradu trov konania.

Navrhovateľ nesúhlasil s podaným odvolaním. Navrhol rozsudok ako správny potvrdiť.

Podľa § 218 ods. 1 písm. a) O.s.p., odvolací súd odmietne odvolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné.

Podľa § 202 ods. 3 písm. a) O.s.p. odvolanie nie je prípustné proti uzneseniu, ktorým sa upravuje vedenie konania.

Podané odvolanie odporkyne smeruje i proti výroku, ktorým prvostupňový súd vylúčil protinávrh odporkyne na samostatné konanie.

Rozhodnutie o vylúčení veci na samostatné konanie je rozhodnutím, ktorým sa upravuje vedenie konania, preto proti nemu odvolanie prípustné nie je. Na základe uvedeného odvolací súd podané odvolanie odmietol (§ 218 ods. 1 písm. a) O.s.p.).

Odvolací súd preskúmal vec a dospel k záveru, že rozsudok prvostupňového súdu je predčasný.

Odvolací súd pripomína body 25-29 rozsudku Súdneho dvora Európskej únie C-168/05 Mostaza Claro cit.: „Systém ochrany zavedený smernicou vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky pripravené vopred predajcom alebo dodávateľom bez toho, aby mohol vplývať na ich obsah (rozsudok z 27. júna 2000, Océano Grupo Editorial a Salvat Editores, C-240/98 až C-244/98, Zb. s. I-4941, bod 25).

Tento nerovný stav medzi spotrebiteľom a predajcom alebo dodávateľom môže byť kompenzovaný iba pozitívnym zásahom, vonkajším vo vzťahu k samotným účastníkom zmluvy (rozsudok Océano Grupo Editorial a Salvat Editores, už citovaný, bod 27).

Na základe týchto zásad Súdny dvor rozhodol, že možnosť súdu skúmať ex offo nekalú povahu podmienky predstavuje prostriedok vhodný zároveň na dosiahnutie výsledku stanoveného v článku 6 smernice, teda zabránenie tomu, aby jednotlivý spotrebiteľ nebol viazaný nekalou podmienkou, a na prispievanie k splneniu cieľa stanoveného v jej článku 7, pretože takéto preskúmanie môže mať odradzujúci účinok prispievajúci k ukončeniu používania nekalých podmienok v zmluvách uzavretých

so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov (rozsudky Océano Grupo Editorial a Salvat Editores, už citovaný, bod 28, ako aj z 21. novembra 2002, Cofidis, C-473/00, Zb. s. I-10875, bod 32).

Táto možnosť priznaná súdu bola posúdená ako nevyhnutná pre to, aby bola pre spotrebiteľa zabezpečená účinná ochrana, najmä s ohľadom na nezanedbateľné nebezpečenstvo toho, že tento spotrebiteľ o svojich právach nevie, alebo má ťažkosti s ich uplatnením (rozsudky Océano Grupo Editorial a Salvat Editores, už citovaný, bod 26, ako aj Cofidis, už citovaný, bod 33).

Ochrana, ktorú smernica priznáva spotrebiteľom, sa tak vzťahuje na prípady, v ktorých sa spotrebiteľ, ktorý s predajcom alebo dodávateľom uzavrel zmluvu obsahujúcu nekalú podmienku, zdrží namietania nekalej povahy tejto podmienky z dôvodu, že buď o svojich právach nevie, alebo preto, že je odradený od ich uplatňovania z dôvodov nákladov, ktoré by malo za následok súdne konanie (rozsudok Cofidis, už citovaný, bod 34).“

Prvostupňový súd sa uvedenými úvahami o ex offo súdnej ochrane spotrebiteľa nespravoval. Nepodrobil zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru kontrole zmluvných podmienok.

Krajský súd v Prešove vo veci 18Co 109/2011 uviedol cit.: „neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka,, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa, ako slabšej zmluvnej strany, hrubú nerovnováhu. Znak neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s „ratio legis“ zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná (napr. úroky z omeškania nad limit podľa nar. vl. 87/1995 Z.z.). Za neprijateľnú považuje odvolací súd aj zmluvnú podmienku, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie,, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (tzv. teória skutočného plnenia spomínaná najčastejšie v súvislosti s poplatkami v spotrebiteľských úverových vzťahoch)“.

Ako vyplýva z obsahu spisu odvolateľka aj v priebehu prvostupňového konania namietala, že poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, keďže zmluva neobsahuje povinné náležitosti (čl. 17). Prvostupňový súd jej však na uvedené ako na podstatný argument v konaní nedal relevantnú odpoveď.

Zo strany odporkyne išlo o podstatný argument a odporkyňa preto oprávnene očakávala, že sa aj s ním prvostupňový súd vyrovná.

Zásadou spravodlivého procesu je riadne odôvodnenie rozhodnutia. Uvedené vyplýva z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Judikatúra tohto súdu však nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý nie je pre rozhodnutie významný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak ide však o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (napr. Ruiz Torija c/ Španielsko z 9.12.1994 Sériá A, č. 303 - A; Hiro Balani c/ Španielsko z 9.12.1994, Sériá A, č. 303 - B).

Odvolací súd ďalej poukazuje pre prípad, že podmienky na skonštatovanie bezúročnosti nebudú dané, na nesprávny záver prvostupňového súdu vo vzťahu k odobreniu úrokovej sadzby 34,94%.

S úrokom z úveru vo výške odporujúcej dobrým mravom zákon spája absolútnu neplatnosť (§ 39 OZ) a nemožno jeho dojednanie obhajovať ani princípom zmluvnej slobody. Zmluvná sloboda účastníkov právneho vzťahu nie je neobmedzená a nesmie vybočiť z určitých aj právom akceptovateľných hraníc. Jednou z týchto hraníc je i inštitút dobrých mravov (porov. Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci 1MCdo 1/2009, Najvyšší súd Českej republiky vo veci 21Cdo 1484/2004).

Z internetovej stránky Národnej banky Slovenska odvolací súd preveril úrokové miery podobných úverov v bankách a zistil, že pri spotrebiteľskom úvere so splatnosťou nad 1 rok do 5 rokov vo februári 2010 bežný úrok predstavoval 10,77 % p.a. Z toho je zrejmé, že navrhovateľom požadovaný úrok je v danom prípade viac ako dvojnásobne vyšší ako úrok, za ktorý za obdobných podmienok banky úver poskytovali.

Prvostupňový súd rozsudok odôvodnil poukazujúc sa na „vtesnanie sa“ do administratívneho limitu. Je však potrebné rozlišovať medzi inštitútom úrokovej sadzby (úroky za úver) a inštitútom RPMN

(ročná percentuálna miera nákladov). Administratívny strop zákonodarca stanovil nie na úroky, ale na RPMN, ktorá ročná percentuálna miera nákladov zahŕňa aj poplatky a obdobie splácania. Ide o celkové náklady na úver. Nariadenie vlády č. 238/2008 Z. z. a ani žiadny všeobecne záväzný predpis nijako neobmedzil súdy, aby korigovali neprímerane vysoké úroky, ktoré sú síce zložkou pre výpočet RPMN, no nie sú vyňaté z posudzovania dodržania imperatívu dobrých mravov zo strany súdu. Sadzba úrokov prevyšujúca 200% úrokovú sadzbu bánk nemá žiadne opodstatnenie v demokratickej spoločnosti. Súdy sa kriticky vyjadrili k úrokovým sadzbám (Najvyšší súd Slovenskej republiky 5Cdo 26/2011 (48%), 1MCdo 1/09 (60%), Krajský súd v Prešove vo veci 3Co 67/2008 (25%). Nemecký BGH v rozsudku z 13. 3. 1990 AZ XI ZR 252/89 vyhlásil úver s rozdielom o 12% percentuálnych bodov oproti priemeru na trhu pre obdobný úver za nemravný a žalobu zamietol pre rozpor plnenia s dobrými mravmi (civilnoprávna úžera). Švajčiarsky spolkový súd znížil v roku 1967 rozhodnutím z 1. 4. 1967 úrokovú sadzbu v prípadoch úverov pre spotrebiteľov z 26% na 18% a sadzbu 26% vyhlásil za odporujúcu dobrým mravom.

Odvolací súd poznamenáva, že neprímeraný úrok odporujúci dobrým mravom nie je dôvod moderovať (porov. C-618/10).

Odvolací súd ďalej záverom dodáva, že prvostupňový súd sa nevyrovnal v konaní s podaním navrhovateľa pripojeným k žalobe, ktoré nazval „Odstúpenie od úverovej zmluvy - Predžalobná upomienka“.

Na základe uvedeného odvolací súd rozsudok vo vyhovujúcom výroku a výroku o trovách konania zrušil v zmysle ust. § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Úlohou prvostupňového súdu v novom konaní bude postupovať vo vyššie naznačených intenciách a vyrovná sa so všetkými relevantnými námietkami v konaní.

Podľa § 226 O.s.p. ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.